

ALBINA

REVISTĂ POPULARĂ

Apare în fiecare Duminică

COMITETUL DE REDACTIE:

ION KALINDERU

F. Gârboviceanu	P. Dulfu
G. Coșbuc	V. S. Moga
G-I.P. V. Năsturel	N. Nicolaescu
Gh. Adamescu	Gr. Teodossiu
I. Otescu	C. C. P.-Tașcă.

Stramba

Noua Parfumerie și Droguerie Medicinală TOMA BRĂTULESCU

București, calea Griviței No. 145 (lângă Gara de Nord). București.

Oferă onor. sale clientele parfumuri din cele mai renumite fabrici franceze, ruse, germane și engleze; pudre de orez, depilatoare și sapone alese, brillantine, superbe colorante pentru păr, diferite loțiuni, apă de colonie, de lavande, de verveine și portugal, etc., ape și pomezi de quinquina parfumate, Capilarine, col-cream de la princesse și comestice igienice, pieptini fini, Odol, perii, paste pentru dinți, termometre pentru baie și diferite feluri de bureți, glicerină, vasilină, lanolină și tot felul de articole pentru toalete.

Articole pentru menaj, ca: ceaiuri, cafea și cacao în sămânță și pulbere, făină lactată Nestlé, culori vegetale, arome și esențe pentru liqueruri și limonade, romuri și cognacuri, esențe pentru conserve alimentare, Sifoane cu cari se prepară ape gazoase, alcool și sistematice mașine pentru spirt denaturat, ape minerale și diferite săruri pentru băi, cum și prafuri «Zackerlin», carboral, borax, acid boric, naftalină ieftină, bicarbonat de sodiu, salol și chinine, etc. Aniline și culori, aparate, accesorii și gata soluțiuni, băi, pentru fotografie. Uleiuri și grăsimi minerale, parafină, benzină și vasilină americană, terebentine, pensule, lacuri și culori pentru pictură, vopsele, ceară și sârmă pentru parchete, etc.

Diferite ierburile alese, rădăcini, scoarțe, frunze, flori și semințe pentru cealuri în și muștaruri, precum și felurite uleiuri vegetale și animale, ca : unt de cocos, de in, de ricin și amigdale și curat uleiul din ficat de morun pentru cura de iarnă, etc.

Multe specialități farmaceutice române, franceze și germane, precum: bulgile, balsamuri pentru viață, capsule, cataplasme, coaltare, crayoane, cealuri, dragele, elixire, emulsiuni uleioase, emplastre, glicerofosfate, globule, granule, injecțiuni, ovule, paste, pastile, perle, pilule, prafuri, săruri, supositorii, soluțiuni, siropuri și vinuri medicamentoase care, prin rolul ce îndeplinesc unele de a fi atiseptice și desinfectante iar altele nutritive și întăritoare, sunt preparate cu scopul de a fi întrebuințate la vindecarea suferinșilor cărora să le redea sănătatea, forța și energia și de a le fi reconstituante ale sistemului nervos îndeplântându-le cu totul anemia și slăbiciunea generală.

Bogat asortiment de cauciucărie și pansamente cum instrumente și accesorii de resortul Farmaciei, Obstetricei și Chirurgiei, Opticei și Dentisticeii, ca : vată și tifoane, guthapercha și mușamale impermeabile, tuburi de cauciuc, canule, injectoare și sistematice irigatoare pentru Moașe și Lehuse, pompe trage-lapte și biberone, ploști și lighiane de porțelan, speoule, ață de mătase și ace, seringi, sonde, aparate inhalatoare, bandage și cercuri herniare, corsete elastice pentru doamne și ciorapi pentru varice, tuburi stomachale, pulverisitoare și vaporisatoare, preservative, suspensoare, termometre maximale cum și alte utensile și accesorii de sticlă, aluminiu, platină, faianță și porțelan, ochelari, foarfeci și clești, etc.

La cerere, expediază în orice parte a Țării, contra ramburs, prompt și cu preferențe cele mai ieftine, ori și ce fel de mărfuri din această branșă.

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Abonamentul în țară pe an lei 5 | Abonamentul în străin, pe an lei 6

» » » 6 luni » 3 | Un număr 15 bani

Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.

Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL:

General P. V. Năsturel, Radu-Vodă Leon. — Carte pastorală a P. S. Episcop al Râmnicului Noului Severin (sfârșit). — *N. Nicolaescu*, Grădinele școlare în Germania. — *J.*, Legea monopolizării cârciumelor (IV). — *Dr. Lux*, Fazanul, Pătărnicea, Prepețița. — *D. Teleor*, Preotul satului. — *R.*, Uciderea vitelor de hrană. — *V. S. Moga*, Cronica agricolă, economică și comercială: Pământurile școlilor rurale; Revizori agronomi pentru școale; starea semănăturilor; Târgurile noastre; Târgurile străine. — Cărți și reviste. — Cronica săptămânii. — Din «Monitorul Oficial». — Informațiuni.

Din ziare și reviste: Găina barometru și găina medicală.

Ilustrațiuni: Fazani. — Pătărnicea. — Prepețița. — Punctul unde trebuie dată lovitura ca să amețești boul. — Uciderea unui porc printr'un aparat cu cui. — Cum se duo vișei la tălere în Germania.

RADU VODĂ LEON (Stridia).

ronicarii români și, după ei, istoricii noștri, fără deosebire și unul după altul, ne prezintă pe *Radu Vodă Leon*, feciorul lui *Leon Vodă Tomșa*, ca domnind în Țara-Românească, fără *întrerupere*, dela 1664 la 1669, adică succedând lui *Grigore Ghica Vodă* și precedând pe *Antonie Vodă din Popești*.

Vom vedea îndată, după documentele din Arhivele Statului, că *Radu Vodă Leon* domnește, în intervalul de timp arătat mai sus, *de două ori*, și am putea proceda de drept la demonstrațiunea tezei, dar dorind a încerca prealabil puterea glăsuirei unei *hârtii ne-trebnice*, deschidem următoarea parenteză:

Știm că pe Marele Postelnic *Constantin Cantacuzino* îl spânzurară, din ordinul lui *Grigore Ghica*, în trapeza dela mănăstirea Snagov în ziua de Ignat 1663.

„Pe atunci, zice d-l *A. D. Xenopol*, împărăția turcească avea „războiu în Transilvania“ și, în această expediție, *Grigore Ghica* și *Dabija Vodă* din Moldova însotiră armatele turcești peste

hotare. În timpul acestei absențe, ispravnicii Domnului urziră intrigile împotriva bătrânului Postelnic și, când *Grigore Ghica* reintră în Țară, puse de ucise pe numitul boier.

Când să fi început expedițiunea în cestiune?

La 11 Aprilie 1713=1665 *Rada* vinde lui *Dumitru Aprodu* trei *cizvărți* (sferturi) de vie și ne având hârtie la îndemână ca să scrie zăpăsul, ei întorc foaia pe dos a cărții domnești și își fac treaba, adică zăpăsul.

Cartea domnească cu pricina eră datată din 24 Iunie 1710=1662 și *Iw Grigorie Ghica* Voevod poroncește: „Voa tuturor satelor „din județul Ialomița care v'am rânduit Domnia Mé să aduceți ni- „ște pâne (grâu) a Domniei Mé[e] și cu sluga Domniei Mé[e] pe „nume . . . iar voi cât mai degrabă să faceți care, precum „sântet[i] orânduți în foita Domniei mé[e] cé pecetluit[ă] și să „mergeți să încărcați toată pâine (grâu) și să o aduceți aici „la Domnia mé cum mai curând și făr' de zăbavă, pentru că „așă iaste învățătura Domniei méle etc“.

După cum se vede este vorba de adunare de proviant pentru îndestularea oștirilor împărătești. Să fi fost oare vremea primei expedițiuni?

Aci închidem parentezul.

După a doua expedițiune din Ungaria, (Maiu 1664), care nu fu mai fericită decât cea dintâiu, *Grigore Ghica* fugi din Țară: „Fuga lui *Ghica* cade, zice d-l *Xenopol*, în luna lui Dec. 1664“.

Cum că *Grigore Ghica Vodă* părăsește tronul pe la sfârșitul anului 1664 aceasta ni se confirmă de către însuși *Radul Leon Vodă* prin hrisovul (1) său din 25 Martie 1713=1665 prin care, întărind lui *Radu Vel Paharnicul* stăpânirea peste 700 stânjeni de moșie la Ulubești, zice că această moșie fusese a lui *Andrei Căpitanul* cu fiii „*Matei* și *Radul*, care o pusese „zalog *astă iarnă*, în luna lui Decembrie în 24 de zil[e], pe „*vrém[e]* ce am luat Domnia mé Domnia la *Udriiu* (*Adriano-pol*) etc“.

Luarea domniei nu se referă la „luna lui Decembrie în 24 de zile“ ci la „*astă iarnă*“, „pe *vrém[e]*“, căci la 27 Noembrie 1664 *Grigorie Ghica Vodă* dă hrisov prin care stabilește „vinăriciul ce este a se da pe la mănăstiri (2) și altele“ și, prin urmare, el este tot în *scaun*, poate pe drumul pribegiei, aproape de graniță, căci doară va fi știut și el cam ce i se pregătește la *Ederné* (*Adriano-pol*). Apoi, primul act ce cunoaștem din Domnia lui *Radu Leon Vodă* este datat din 1 Decembrie 1664 și anume se află uă Carte a 6 boieri luați pe răvașe domnești ale Domnului nostru *Iw Radul Voevod*, de jupăneasa *Mara Cocorasca* (3).

Fără intrerupere, *Radul Leon Vodă* domnește și stăpânește

(1) D-l N. Iorga. *Studii și Doc.*, V, pag. 302 doc. 44.

(2) Acad. Română, pach XXI, doc. 194.

(3) Arh. Stat. *M-rea Stavropoleos* pach. 3, doc. 1 și 2.

Țara Românească în tot cursul anului 1665 după cum se constată din numeroase hrisoave și cărți date de el la Mănăstirile: *Cotroconi*, *Dintr'un lemn*, *Arnota*, *Govora*, *Strehaia* și la 28 Decembrie (*Epis. Buzău* pach. 85, doc. 3) etc. etc. În special: La 7 August 7173=1665, *Radu Vodă* are de judecat uă gălceavă iscată între egumenul kir *Tanasie Raduliotul* (1) (dela M-rea Radu-Vodă) și părintele egumenul kir *Melentie* dela sfânta m-re Argeșiu pentru satul *Domnești*. Cu această ocaziune *Radul Leon Vodă* dă dreptate m-rii Troița (Radu-Vodă) iar m-rea Argeșului „rămâne de lège“.

La această judecată se va referi *Radul Vodă Leon* mai târziu, la 12 August 1668, în a doua Domnie.

Să vedem când începe această de a doua domnie sau, mai exact, când se sfârșește cea dintâia?

În anul 1666 *Radul Leon Voievod* se arată: la 7 Ianuarie (m-rea *Câmpulung* I. pag. 263); la 5 Martie (*Tismana*, II, pag. 185 bis); la 23 Aprilie (*Academia Rom.* LIII/16); la 15 Maiu și 7 Iunie (m-rea *Radu-Vodă* pag. 617 și 664); la 25 Iulie (m-rea *Argeș* pach 70 bis, doc. 8); la 5 Septembrie (m-rea *Cotroceni*, I, pag. 118).

Actele de care dispunem noi până azi nu trec de 5 Septembrie încât nu putem ști dacă prima Domnie se termină în anul 1666.

În anul 1667 aflăm pe *Radu Vodă Leon* domnind la 8 Ianuarie (*Acad. rom.* XCIV/5); la 12 Ianuarie (*Acad. rom.* C/168); la 16 Aprilie (m-rea *Bistrița* pach 4, doc. 5); la 29 Aprilie (*Epis. Buzău*, pach. 37, doc. 23); la 19 Maiu (*Mitrop. București*, pach. 39, doc. 23); la 22 Iunie (*Acad. rom.* XCIV/4); la 11 Iulie (*Epis. Argeș* pach. 3, doc. 8); la 30 August (*Acad. rom.* LXXII/69); la 1 Septembrie (*Acad. rom.* LXXIX/124).

Dincolo de 1 Septembrie actele ne lipsesc, ca și în anul 1666, în cât și aci nu putem ști dacă prima Domnie își ia sau nu sfârșitul.

Să cercetăm anul 1668.

Radu Vodă domnește: la 30 și 31 Ianuarie (*Epis. Râmnic* pach. 103, doc. 3 și m-rea *Cotmeana* pag. 29); la 7 și 26 Februarie (*Doc. Cantacuzinești* pag. 72 și *Mitrop. București* pach. 157, doc. 56); la 8 și 24 Aprilie (*Mitrop. Buc.* pach. 118, doc. 3 și *Epis. Argeș* pach. 70, doc. 6); la 8 Maiu (m-rea *Plumbuita* pag. 175 bis); și la 12 Maiu (*Acad. rom.* LXXV/205); la 20 Maiu (m-rea *Dealul* pag. 19); la 8 Iunie (*Acad. rom.* LVIII/66); la 13 Iunie (*Acad. rom.* XX/213); la 14 Iulie (*Mitr. București* pach. 27, doc. 8). La 12 August 7176=1668 *Radu-Vodă* feciorul lui *Leon Ștefan Vodă* dă sfintei Mănăstiri *Argeșiu* și părintelui egumen kir *Eftimie* ca să-i fie această carte

(1) Arh. Stat. *Epis. Argeș*, pach. 17 doc. 11 Orig. rom. pe piele.

„a Domnii mele de mărturie (1) pentru ca să se știe când au fost la *venire Domnii mă în Domnia dintăiu*, fost-au rădicat „pără egumenul *Tanasie* etc. (vezi hrisovul din 7 August 1665 „amintit mai sus); iar Domnia mă neștiind sēma Țării, fiind „Domnia mă îndemnat de *mozaviri* (intriganți) mai vartos de „*Banul Manul*, cari n'au pohtit binel[e] Domnii mēl[e], luat-am „Domnia mă cărțile dela mâna egumenului de la Argeș și le-am „dat la mănăstirē Sfintei Troiții (Radului Vodă), nefăcându-le „Domnia mă judecată cu boierii divanului precum iaste lōgē „și obicēiul Țării. Ce, au fost făcut Domnia mă pre gurile nepohtitorilor de binel[e] Domnii mēl[e]. Dec[și], *aducându-mă „mult milostivul Dumnezeu* cu a doua Domnie în Țara-Ro- „mânească și viind călugării dela sfânta mănăstire Argeșul jă- „luindu-se înaintē Domnii mēl[e] pentru mare nedreptatea și „mărturisind toți boierii Divanului, cum acest sat *Domnești* „iaste al mănăstirii Argeșul etc. etc.

La 10 Noemvrie (m-rea Bistrița, pach. 11, doc. 5); *la 18 Noemvrie (m-rea Cozia* pach. lit. B, doc. 37); *la 1 Decemvrie (Mitrop Buc.* pach. 10, doc. 3); *la 13 Decemvrie* (Acad. rom. XCVI/50) și, în aceeași zi (7177=1668) el scrie carte (2) stegarului Mihai: „Ție stegar *Mihai*, către aceasta îți fac în știre „Domnia mă, pentru că aicē înaintē Domnii mēl[e] venit-au „oamenii dela Comoșteni sud Doljiu de s'au jeluit etc“.

La 17 Decemvrie încă domnește *Radu Vodă* (Acad. rom. XC/75); iar la 8 Ianuarie 1669 un document (Arhivele Stat. *m-rea Cotroceni*, pach. 59 doc. 17) ne spune că „boierii fugiți „de frica lui *Radu Vodă Leon* se aflau la *Enișar* la Poartă“ și cu ei împreună eră și bătrânul *Antonie Vornicul din Popoști*, care se va întoarce de acolo cu Domnia. La 22 Aprilie 7177=1669 abia aflăm pe *Antonie Vodă* dând hrisoave (*m-rea Sadova*, I, pag. 146).

Din cele ce preced rezultă că prima Domnie a lui *Radu Vodă Leon* începe dela sfârșitul lunei Noemvrie 1664 și ține fără întrerupere tot anul 1665 și din 1666 merge documentat până la 5 Septemvrie inclusiv. Va fi fost Domnul mazălit după aceeașă dată? Sau își va fi continuat stăpânirea până la 2 Septemvrie 1667 și apoi va fi fost mazălit?

Când se sfârșește prima Domnie? Cine succedă lui *Radu Vodă* în scaun? Când începe a doua domnie? Iată întrebări la care sunt sigur că distinșii noștri istorici nu vor întârziă să răspundă, deslegând astfel ceea ce, pentru noi amatorii, rămâne deocamdată o ghicitoare.

General P. V. Năsturel.

(1) Arh. Statului, *Epis. Argeș* pach. 17 doc. 12. Orig. rom. hârtie.

(2) *Așezămintele Brâncovenesti*, Gângiova, doc. 5.

CARTE PASTORALĂ

a P. S. Episcop al Râmnicului Noul Severin
pentru paza legii.

(Sfârșit).

Se înțelege de sine, iubiților, că stăpânitorii, ca slujitori ai lui Dumnezeu, sunt ținuți a întrebuița puterea lor și a pune legi cu dreptate și potrivit judecății sănătoase și conștiinței celei bune, luând aminte totdeauna la ocrotirea drepturilor poporului. Se cade să facă și ei ce poruncesc altora a face, și să nu facă ce opresc pe alții a nu face. Pentru care vor să dea seamă înaintea lui Dumnezeu cum au întrebuițat puterea lor, cum au lucrat și cum s'au folosit de această stăpânire. Căci zice înțeleptul : «Auziți dar împărați. înțelegeți și vă învățați judecătorii marginilor pământului, băgați în nrechi cei ce stăpâniți mulțimi și cei ce vă deosebiți între noroadale neamurilor, că dela Domnul s'au dat vouă stăpânirea și puterea dela cel prea înalt, carele va cercetă faptele voastre și sfaturile va cercă ». Sfinții părinți lămuresc aceste cuvinte pe deplin. Așa sf. Amvrosie zice : «Or ce au poruncit împărații altora și lor au poruncit, că legile le pune împăratul, care legi el se cade mai întâiu să le păzească ». Cu atât mai vărtos dregătorii și ceilalți slujitori ai țarei, sunt datori a lucră potrivit legilor și a se sili totdeauna pentru bună starea poporului, slujind întru toate ca pildă pentru el.

Noi trebuie să mulțumim lui d-zeu, iubiților, în această privință, căci Domnul și Regele nostru iubitor de Hristos și-a întemeiat tronul pe dreptate și pe dragostea poporului.

Nu mai departe, chiar în primăvara anului trecut au dat regecul său cuvânt prin organul guvernului. despre care vi s'a adus la cunoștință și prin o carte din partea Ministrului de culte și a Prea sfințiților Mitropoliți și Episcopi ai țării, cum că se vor face mai multe legi pentru îmbunătățirea stării economice și sufletești a poporului. Multe din aceste legi s'au și făcut. E deci lucru de mare bunăcuviință să avem adevărată dragoste către Rege, să-l iubim ca pe ochii noștri, să-l cinstim ca pre unsul Domnului și toți cu o inimă și o gură să rugăm pre Dumnezeu «Cel ce mută împărățiile și le așează » pentru sănătatea și îndelungarea vieții Măriei Sale, ca sub ocrotirea-i pârinteasca vieață pașnică și liniștită să petrecem propășind întru toată buna cinstire de Dumnezeu și cucernicia, precum învață Apostolul, și întru toate cunoștințele de folos.

Intre legile ce s'au făcut și unele chiar s'au pus în lucrare dela începutul acestui an voui aminti dragostei voastre : legea inoelilor agricole, prin care se iau măsuri folositoare pentru ocrotirea muncii sătenilor și buna întreținere a vitelor lor ; legea judecătoriiilor de ocoale, prin care se pun sătenilor mai la îndemână judecători pentru dobândirea dreptății în prigonirele ce au ; apoi legea monopolului cârciumelor : prin care să hotărâște câte cârciume pot fi într'un sat, cine să aibă drept a ținea cârciumă, cum să se cerce băuturile spre a nu fi amestecate cu materii vătămătoare, rânduint pedepse prin care să se

mai înfrâneze oamenii dela prea multa băutură, ce le strică sănătatea, le risipește agonisita și le întinează sufletul, cum de altfel învață în multe locuri și legile bisericesti, despre care vă voi scrie altă dată. S'au mai făcut o lege pentru mai buna cârmuire a comunelor și a satelor, precum și pentru îmbunătățirile trebuitoare lor; o lege prin care se înlesnește cumpărarea de pământ pe credit sătenilor, care dau cheazăii îndestulătoare că-l vor putea plăti în anume termene; și altele nu mai puțin foloșitoare, ce sunt în desbatere.

Pentru ca aceste legi și cele ce se vor mai face să dea roadele cuvenite trebuie să vă siliți cu dinadinsul, iubiților, a le cunoaște bine și a le îndeplini întocmai, căci ele țintesc numai spre binele vostru. Să nu vă plecați a le păzi numai de frica pedepselor ce se cuprind în ele pentru cei ce le-ar călca, ci mai vărtos pentru că așa este bine și de folos. Apostolul zice: »Supuneți-vă nu numai pentru urgie ci pentru cunoștință» adică pentru încredințarea că păzirea legii este de folos atât fie-căruia în parte cât și tuturor de obștie. De aici nu e decât numai un pas până la păzirea legilor din dragoste, ce este chipul cel mai desăvârșit al împlinirii lor, anume din dragoste către Dumnezeu, a cărui înțelepțească rânduială sunt toate legile și care chiar prin aceasta ne-au arătat el întâi dragoste către noi, precum și din dragoste către aproapele, pentru că după cuvântul Apostolului: «Și această poruncă avem dela Domnul, ca cel ce iubește pre Dumnezeu să iubească și pre fratele său».

Ca creștini, iubiților, ca cei ce ne numim cu numele Domnului nostru Iisus Hristos, numai așa s'ar cuveni să păzim legile, adică din dragoste. Căci zice Domnul: »Cela ce are poruncile mele și le păzește, acela este carele mă iubește». Iar când împlinim poruncile din dragoste curată nu ne mai temem de nimic. Căci sf. Ioan, ucenicul cel iubit zice: »Frică nu este întru dragoste, căci dragostea cea desăvârșită scoate afară pre frică». Sunt oameni care nu știu de judecăți, nu știu de pedepse ca și cum pentru ei n'ar fi nici judecători, nici un fel de slujitori, care să-i silească la păzirea legilor. Pentru ce? Pentru că ei cu dragoste se supun legilor și această dragoste ține loc la ei și de judecător și chiar de lege precum zice Apostolul: »Dreptului lege nu este pusă, ci celor fără de lege și nesupuși». Cel drept are pururea înaintea sa legea cea pusă de Mântuitorul: »Deci toate cele ce voiți să vă facă vouă oamenii, faceți și voi lor». De această înaltă lege se cârmuește el în toate împrejurările și nu se rătăcește. Dar adevărata dragoste mai are încă o lucrare; ea ne dă putere a păzi legile chiar în cele mai grele împrejurări, căci ea biruește toate greutățile punându-ne înainte pre Dumnezeu, pe care-l iubim ca pre cel mai mare binefăcător al nostru: »Aceasta este dragostea lui d-zeu, ca poruncile lui să păzim și poruncile lui grele nu sunt». Același lucru este și cu poruncile sau legile civile, dacă suntem însuflețiți de dragoste către țara și către frații noștri. Sf. Ioan gură de aur zice: »Un semn deosebit al celui ce iubește este ca nici odată să nu se depărteze de cele ce plac celui iubit». Iar, în alt loc acelaș sf. Părinte zice: »Dragostea este un lucru privighetor și grijălivnic. Cei ce iubesc nu numai poartă în mintea lor pre cei iubiți ci și câte

se fâgăduesc să le deă lor le țin minte mai bine decât cei ce vor să le ia».

Să vedem acum fraților cum se dovedesc aceste lucrări ale dragostei la păzirea legilor. Intâi câteva pilde privitoare la legi duhovnicești. Cel ce are dragostea lui Dumnezeu, adică pre darul lui Dumnezeu în sufletul său, acela stînge poftele rele, acela nu simte nici o greutate a împlinî legile; de pildă omul care nici se mînie pre fratele său, cum nu va păzi lesne legea care oprește de a ucide? căci uciderea este isprava mîniei. De asemenea cel ce nici pofteste, cum nu va păzi lesne legea ce oprește dela desfrânare. Căci desfrânările sunt isprava poftii și odată ce a smuls din rădăcină pofta, a smuls împreună cu ea și odrasla. Deci cu adevărat pentru unul ca acesta legile ca și cum n'ar există «De prisos este legea, zice fericitul Teodorit, la cei ce isprăvesc fapta bună»

Tot așa stă lucrul și cu împlinirea legilor cetățenești, când avem dragoste. Ele sunt atunci pentru noi numai de formă și foarte lesne le putem îndeplini. Dacă iubim în adevăr pe aproapele ca pre noi înșine, totdeauna ne silim a face lui, ceea ce voim ca alții să ne facă nouă. Când așa dar te învoești să lucrezi pământ, fie cu plată, fie cu dijmă, lucrează-l ca cum l-ai lucra pentru tine însuși. Când vezi boul sau calul altuia rătăcit sau înămolit, îndată să-l îndrepti la casa stăpânului său, sau să-l scoți din nămol, ca și pe al tău. De altă parte, proprietarii sau stăpânii, pătrunși de dragoste adevărată către aproapele, vor fi drepti cu muncitorii și slugile, căci pururea se vor privi ca și cum ei înșiși ar fi în locul acestora, de belșugul anilor nu se vor îngâmfa, nici de pierderi nu se vor îndemna ca să asuprească pe cei ce le muncesc. În totdeauna le vor măsura drept pământul ce li-l dau pentru hrana lor și a vitelor lor, îi vor dijmu la timp și le vor plăti întocmai după învoială pentru munca lor, știind că a nedreptăți sau a înșelă pe muncitorii, luând prilej dela neștiința sau nepriceperea lor, este un păcat, care mai mult decât oricare altul atrage dreapta urgie a lui Dumnezeu. Căci înțeleptul zice: «Nu vor folosi averile în ziua mîniei iar dreptatea din moarte izbăvește». Cuvântul acesta s'a adevărit pe deplin în răscoalele de acum un an, când proprietarii cei ce au fost drepti cu muncitorii, nu numai că n'au fost jefuiți — afară de foarte rari cazuri — ci chiar au fost străjuți. Nu mai amintesc aici că proprietarii, îndemnați de dragostea către aproapele, vor fi milostivi și blânzi cu muncitorii, le vor da pildă de buna credință și evlavie, precum făceau proprietarii, de odinioară, cari le botezau copiii, le cunau feciorii și fetele, îi ajutau la nevoi, precum și la întâmplări de boală și de moarte, și le plăcea să trăiască mai mult în mijlocul lor. Astfel se poate spori mult îmbunătățirea stării economice precum și luminarea muncitorilor de pe moșiile proprietarilor.

Acestea sunt, iubiților, isprăvile dragostei creștinești. De aceea, sf. Apostol Pavel, marele dascăl al neamurilor, după ce a arătat supușilor cele ce sunt cu datorie față de stăpânitori, cuprinde toate cele ce datoresc unii altora în aceste minunate povești: «Nimărui cu nimic nu fiți datori, fără numai cu a iubi unul pre altul. Că cel ce iubește pre altul legea au plinit. Pentrucă legea

aceea adică să nu fii desfrânat, să nu ucizi, să nu furi, să nu fii martor mincinos, să nu poștești nimic din cele ce sunt ale aproapelui, și orice alte legi se cuprind într'acest cuvânt adică : Să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine. Dragostea nu lucrează rău vecinului. Drept aceia, plinirea legii este dragostea »

Dumnezeescul Apostol nici nu face alta decât lămurește mai pe larg acea lege înaltă a dragostei, pusă de Mântuitorul : « Toate câte voiți să vă faceți vouă oamenii faceți și voi lor asemenea, că aceasta este legea și prorociei ». (Mat. VII, 12).

Fiți pe deplin încredințați, iubiților, că lucrând astfel adeveriți că stați sub unica lege a slobozeniei, căci așa se cheamă legea cea dată de Mântuitorul, a dragostei către Dumnezeu și către aproapele. Păzind aceasta lege a slobozeniei, lege desăvârșită, ajungem fericiți după cuvântul apostolului Iacov : « Cel ce păzește legea cea desăvârșită a slobozeniei și rămâne într'însa, acesta făcându-se nu numai ascultător, ci făcător lucrului, fericit va fi intru facerea ei ».

Această fericire stă mai întâi în pacea și liniștea celor ce păzesc legea, după cuvântul Psalmistului : « Pace este multă celor ce păzesc legea Ta Doamne ». Și, o, cât e de binefăcătoare pacea cu noi înșine și cu semenii noștri pentru sănătoasa propășire a noastră precum și a vieții de obștie ! Zicem însă pacea cu noi înșine și cu semenii noștri, pentru că pacea numai cu oamenii fără pacea cugetului nostru este ca focul acoperit cu cenușă, la părere stins, pe când în adevăr el arde; așa acea pace nu este pacea făgăduită de Mântuitorul în sf. Evanghelie : « Pace las vouă, pacea mea dau vouă, nu precum dă lumea dau eu vouă ». În adevăr, când avem cugetul împăcat prin împlinirea legii, chiar dacă oamenii nu ne-ar socoti suntem încredințați că Dumnezeu ne va socoti, căci după cuvântul apostolului : « De nu ne va arăta pre noi vinovați inima noastră, îndrăsnire avem către Dumnezeu și orice vom cerè, vom luà dela dânsul, căci păzim poruncile lui și cele plăcute înaintea lui facem ». Aceasta este tăria celor drepti, aceasta este mângâierea lor, când sufer aici pe pământ asupriri și nedreptăți din partea oamenilor. Ei sunt încredințați că numai Dumnezeu nu caută la față și el va răsplăti tuturor oamenilor, după faptelelor. Iată pârghia creștinului pentru păzirea legilor.

Indeletniciți-vă dar, iubiților, a cunoaște legile prin cetirea cărților sau prin ascultarea cetirii lor în biserică, în școală, și chiar la primărie și vă veți lumina încetul cu încetul că fericirea unui popor este dragostea și paza legilor. Iubiți adevărata cunoștință, care vă povățuește la curățenie, cumințenie, dreptate și bărbăție decât care nimic nu este mai de preț în viața oamenilor. Păziți-vă și vă feriți de cei ce fac împărecheri și smințeli împotriva buneii rândueli obștești. Sfătuiți pre cei fără de rânduală, mângâiați pre cei puțini la suflet, sprijiniți pre cei neputincioși, fiți îndelung răbdători spre toți, să nu răsplătiți cu rău pentru rău. Femei, plecați-vă bărbaților voștri precum să cuvine intru Domnul. Bărbați, iubiți-vă femeile voastre și nu vă amăriți asupra lor. Fiilor, ascultați pre părinții voștri intru toate că această purtare este bine plăcută intru Domnul. Părinți, nu vă întărâtați cu mânie asupra fiilor voștri, ca să nu se mîh

nească, ci'i creșteți întru înțelepciune și certarea domnului, dați-i la școală, deprindeți-i la meșteșuguri. Slugi, ascultați pre stăpâni voștri cei după trup întru toate, nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor, ci întru dreptatea nimii, temându-vă de Dumnezeu. Și tot ce faceți pentru stăpâni să faceți din suflet ca Domnului, iar nu ca oamenilor. Știind că dela d-zeu veți lua răsplătirea. Stăpâni, ce este cu dreptul și ce este tocmeala slugilor să dați, știind că și voi aveți domn în ceruri. Iară cei ce fac nedreptate, vor lua aceea ce au făcut cu nedreptate, că la domnul alegere de față nu este.

Și pacealui Dumnezeu, ceiace covârșește toatămintea va păzi inimile voastre și cugetele voastre întru Hristos Iisus Mântuitorul nostru, carele chip de rob luând, s'au smerit pre sine, ascultător făcându-se până la moarte și ne-au dat astfel și pilda cea mai înaltă pentru paza tuturor legilor.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, și dragostea lui Dumnezeu și Tatăl și împărtășirea sfântului Duh, fie cu voi cu toți Amin.

Data în reședința sfintei Episcopii din Râmnicu-Vâlcei la Sâmbăta Acaftistului, luna Martie 29, anul mântuirii 1908 iar, al păstoriei mele al unsprezecelea.

Grădinile școlare în Germania.

Sunt zece ani de când școalele noastre dela sate, prin îndemnul și încurajarea d-lui Spiru Haret, ministrul Instrucțiunii publice, au început să-și întocmească în jurul lor, grădini în cari școlarii sunt deprinși să cultive legume, flori și pomi. Invățământul trage cel mai mare folos din aceste încercări. Copiii învață cu mai multă plăcere și-și întipăresc mai cu temei cunoștințele în minte. Școala capătă o îndrumare practică de care școlarul se va folosi în viață. Săteanul de mâine învață să cunoască o mulțime de plante și folosul ce-l poate avea dela ele; se deprinde cu metode mai bune de cultură; i se deșteaptă plăcerea pentru muncă; capătă dragoste de câmp și de viața câmpenească și se învață să nu desprețuiască meseria de plugar. Prin mijlocirea grădinilor de pe lângă școale se introduc și se răspândesc printre săteni plante noi și mai bănoase.

Dar afară de ministerul școalelor, nimeni nu-și dă osteneala să încurageze răspândirea culturii plantelor prin mijlocirea școalelor. Comunele și județele se lasă să fie îndemnate ca să dea un slab sprijin învățătorilor. În Germania însă, toți se silesc să lățească cultura florilor și a pomilor

printre cetățeni și să deștepte în tinerețe plăcerea de a înfrumuseța tot ce o înconjoară.

Toate școlile, dela cele primare până la cele mai înalte, din sate ca și din orașe, se întrec să aibă o grădină școlară, în care toate plantele ce cresc în ținut: copacii de pădure, pomii roditori, florile și legumele sunt cultivate de-a valma într'o amestecătură ce te încântă. Școlile germane nu se îngrijesc atâta la o întocmire a grădinilor, care să placă ochiului, cât țin să îndestuleze trebuințele învățământului. Lecțiunile se fac adesea în grădină, la umbra copacilor, la adăpostul tufișelor sau pe pajiștea verde. De altminteri, învățământul în mijlocul naturii se potrivește de minune cu firea Germanului. Dragostea de câmp, de pădure, e una din însușirile lui de căpetenie. De aceea îi place să și vadă căminul frumos împodobit cu flori și verdeață.

De multă vreme, învățătoarele obicinuiat să cultive în școlile de fete ghivece cu flori, de care se slujiau la învățământ și-și înfrumusețau sălile de clasă cu ele. Acest obicei plăcui cârmuitorilor comunelor, care începură să-l încurajeze prin ajutoare bănești și plante dăruite școlărilor. Aceste silințe avură apoi răsunet printre cetățeni. Pretutindeni se înființară societăți de înfrumusețare, care să îndemne școlile, pe cârmuitorii comunelor și pe toți locuitorii să cultive flori, pomi și legume, să înfrumusețeze casele și să întocmească grădini în orașe. Ele începură să împartă la școlari semințe de legume, ghivece cu flori, puieți de pomi și să le dea sfaturi cum să-i îngrijească. Sumele cu care comunele și societățile ajută cultura plantelor se măresc din an în an.

În urma acestor îndemnuri, o întrecere fără seamăn se porni printre școlari, pentru îngrijirea florilor și a pomilor. La sfârșitul anului, ei aduc florile la școală, iar ostenele celor mai iscusiți cultivatori sunt răsplătite cu premii. Obiceiul de a se împărți școlărilor premii în flori și semințe se lățește din ce în ce în Germania, unde nu sunt cunoscute premiile în cărți, cum e la noi.

În Maiu 1904, în Düsseldorf, prin îngrijirile orașului, peste șase mii de plante fură încredințate la două mii de fete din școlile înalte. Societatea pentru înfrumusețare prelucrase pentru eleve îndrumări prin cari li se arată chipul cum să îngrijească plantele. Școlărițele le îngrijiră cu mare râvnă și ostenele a 250 din ele fură răsplătite cu premii la expoziție. În Crefeld se împărțiră două mii de ghivece cu flori și 370 lei la elevii din 20 de școli. La Duisburg peste 1800 de plante fură încredințate școlărilor. Optzeci dintre aceștia isbutiră așa de bine în cultura lor, în cât fură premiați la expoziția din Düsseldorf. Alți treizeci elevi din Remscheid fură premiați la această expoziție, iar opt din ei căpătară cele dintâi premii.

S'ar putea continua astfel cu însirarea tuturor silințelor,

ce-și dau și alte orașe și sate pentru răspândirea gustului de flori și de grădini printre școlari; dar pildele de mai sus sunt îndestulătoare, ca să dovedească la ce rezultate se poate ajunge prin grădina școlară.

Un fel de patimă pentru lucrările de grădinărie și de câmp a coprins dela 1904 încoace ținutul Düsseldorf. Toate orașele și satele din el se întrec să-și înmulțească grădinile și pretutindeni se ține socoteală de trebuințele învățământului din școale. Cărmuitorii școalelor îndatorează pe învățători ca să se îndeletnicească în întrunirile lor cu chestiuni cari privesc întocmirea practică pe lângă școale a grădinilor model de legume, de flori, ori botanice.

Mulțumită stăruințelor depuse s'au întemeiat grădini botanice în Düsseldorf și în alte orașe. Ele servesc pentru învățământul școalelor secundare și înalte și procură plante la toate școalele. Pe lângă grădinile botanice sunt întocmite grădini model pentru învățământul sistematic al culturii legumelor și pomilor roditori.

Astăzi, Düsseldorful a ajuns prin grădinile sale cel mai frumos oraș din lume. Împăratul Germaniei, vizitându-l de curând a recunoscut că nici un oraș din câte a văzut nu se poate asemăna cu el în mulțimea și mândrețea grădinelor sale.

Ceeace se petrece în ținutul Düsseldorf se poate spune despre toate orașele Germaniei. Toate se măresc și se înfrumusețează. Pe locul șanțurilor și întăriturilor de apărare din vechime se ridică mahalale noi, cu case frumoase și încăpătoare, cu ferestre împodobite cu flori și cu pajiști de verdeață și pomișori în față.

Infrumusețarea orașelor și a locuințelor se resfrânge asupra locuitorilor. Locul înconjurător înrăurește firea omului. Omul capătă plăcerea de frumos și din pornire firească se silește să se facă vrednic de el.

N. Nicolaescu.

Găina barometru și găina medicală.

Dacă i se dă unei găini albe piper de Caiena în mâncare după cât-va timp fulgii se colorează în roz-pal. Cu o zi sau 2 înainte de a plouă, fulgii găinei hrănite în chipul arătat, își schimbă culoarea din roz-pal în roșu aprins; când e să se facă timpul frumos, fulgii își recapătă fața de roz-pal.

Iată dar cum o găină se poate face barometru.

Dându-se unei găini în mâncare rugină de fier, untură de pește și alte medicamente, vom căpăta ouă, care să conțină aceste medicamente, foarte potrivite pentru bolnavi cărora le trebuie asemenea doctorii.

(«Veterinarul.»)

Legea monopolizării cârciumelor la sate

și

Măsurile împotriva beției.

·IV

u mai vorbim de chipul cum se vor da în arendă crășmele dela sate. Intr'un număr din urmă al «Albinei» s'au publicat toate amănuntele, cari, de altfel, privesc mai mult pe crășmari sau pe cei cari vor să ia de acuma înainte astfel de prăvălii.

Vom spune înse ce datorii pune legea cârșmarilor.

Art. 23 îi cere să fie cetățean român, să știe carte, să fie în vârstă cel puțin de 25 de ani și să fie căsătorit. Dacă îi moare nevasta în timp când ține prăvălia, nu i se cere neapărat să se însoare. Dar, după ce i se isprăvește timpul și se înfătoșează la alt mezat, nu mai poate s'o ia dacă e tot becher. Femeile nu pot țineă cârșme, afară dacă bărbatul lor a fost crășmar și murind a lăsat copii nevrâstnici și urmează negoțul pentru dânșii.

E lesne de înțeles de ce se cere dela cel care are din bielșug băutura dracului și deci poate ameți mintea și alungă rușinea femeilor. . . să fie însurat.

Dar, din nenorocire, sunt prea destui ticăloși însurați, cari sunt haimanale mai rele decât cei neînsurați. De aceea legea mai cere, dela cel care vrea să fie crășmar, să fie cunoscut ca om cu purtări bune, fără năravuri rele și să nu-l fi certat vre o dată judecata pentru călcările de lege înșirate în legea licențelor.

Dacă are crășmarul vre un om care îi ține locul sau îl ajută la facerea negoțului, și acesta trebuie să aibă toate însușirile ce legea cere dela cârșmari. În cuprinsul cârșmei nu poate locui nime afară de crășmar, de familia lui, de slujitori și de călători. Toți oameni cârșmarului trebuie să fie Români.

Crășmarul care s'ar dovedì că a călcat în privința aceasta legea, c'a umblat cu înșelăciune, se va pedepsi cu ștraf

dela 200 pân la 1000 de lei. Dacă va călcă a doua oară legea, va sta și la pușcărie dela 3 luni pân la un an. Iar pe-deasupra i se va strică și contractul de arendă.

Nici un ins nu are voie să ție mai mult decât o crâșmă la sate. Cine se va dovedi c'a luat sub numele altuia vre-o crâșmă, peste cea la care are drept, va plăti ștraf dela 500 până la 1000 de lei, și va sta la pușcărie dela trei luni pân la un an. Contractul, firește, i se va strică fără doar și poate și fără judecată deosebită.

Dar întovărășirile ce se vor face cu scop de a înfrâna beția vor putea lua și câte mai multe crâșme la sate. Legea vrea să încurajeze pe acei cari nu vor lua crâșmele ca să împingă pe oameni la băutura necumpătată. De aceea dă acest drept tovărășiilor pentru cumpătare. Art. 20 din lege mai dă și alt drept deosebit acestor tovărășii. Li se cere înse în totdeauna să se lege prin statutele lor că nu vor câștigă mai mult de atâta la sută de pe urma banilor ce inșii cari le alcătuesc au pus în ele. Acestor tovărășii nu li se mai cere să se înfășoșeze la mezat și să se ia la întrecere cu crâșmarii, cine o da mai mult. Consiliile comunale au datoria a da acestor tovărășii crâșma, înțelegându-se pentru preț fără mezat.

Din câștigul acestor crâșme date în arendă la tovărășii de cumpătare, 6 la sută va fi dobânda banilor băgați, iar prisosul se va vărsa la primărie și merge la fondul crâșmelor, de care am vorbit în alt număr cum se va întrebuintă și la ce anume.

Art. 24 pune îndatorire crâșmarului să aibă întotdeauna băuturi bune și curate și să le păstreze bine ca să nu se strice. Pentru vin și bere, crâșmarul va trebui să aibă pivniță răcoroasă, așa ca vara să nu se strice.

Nu e voie de loc să se facă țuică din apă, spirt, esențuri. Numai țuica de prune se îngăduie.

Art. 25 spune că, dovedindu-se că la vre-o crâșmă se află băuturi stricate sau amestecate cu otrăvuri sau cu lucruri vătămătoare, se vor lua probe, se vor pune în sticle pecetluite, și se vor trimete la cercetare. Dacă se vor găsi bune, se va da voie să le vânză. Dacă se va află că sunt otrăvite sau stricate sau false se vor aruncă pe gârlă. Neapărat crâșmarul are drept să facă apel la judecătoria de ocol, ducând probele de băuturi ce i-au lăsat și lui pecet-

luite. Art. 26 zice că, dacă un crâșmar va lăsa prăvălia țără vin, se va pedepsi cu ștraf dela 200 până la 500 de lei. Dacă însuși crâșmarul va fi fabricat țuică falsă sau vin, sau dacă va pune în el lucruri vătămătoare, va plăti ștraf dela 1000 până la 10.000 de lei.

Judecătorul va porunci să se verse băuturile pe gârlă.

Dacă îl vor prinde a doua oară cu aceeași călcare de lege, se va pedepsi cu ștraf îndoit și i se va strică și contractul.

Crâșmarul, odată ce i se va desființa contractul pentru abaterile aci pomenite, nu va mai avea drept a lua crâșmă în arendă nici singur, nici în tovărășie cu alții, nici fățiș nici pe sub mână. Nu va putea sta nici ca ajutor la alt crâșmar.

Această vinovăție o judecă judecătorul de ocol până în 15 zile. Crâșmarul are, până în alte 15 zile, drept de apel la tribunal. Tribunalul judecă neapărat până în alte 15. Mai departe nu are drept să se mai judece.

Cine va pârî și dovedi pe crâșmar că are băuturi stricate sau false va căpătă jumătate din ștraful la care se va osândi vinovatul.

Mai e de știut că dacă nu va putea plăti ștraful, acesta se preface în zile de pușcărie.

Art. 27 oprește a da băuturi pe datorie sau pe grâne, ouă, păseri, și alte lucruri făcute în gospodăria țăranilor.

Crâșmarul poate da bani înainte pentru munci agricole, dar numai pentru cele cari ar fi să se facă pe ogoarele lui.

Crâșmarul, ori soția lui, nici de-a dreptul, nici pe numele altora, nu pot lua în arendă pământuri țărănești.

Crâșmarul va plăti ștraf de cinci ori cât îl va prinde c'a dat sau cât fac grânele sau lucrurile ce-a luat dela țărani. Dacă va lua în arendă pământuri țărănești, va plăti ștraf de cinci ori cât arenda pe 5 ani. Contractul se va socoti ca fără ființă.

Crâșmarii nu pot da în judecată pe cei cari le sunt datorii pentru băutura, nici pe cei căror le vor fi dat arvună pe munci la câmp sau pe pământuri împotriva legii.

PĂSERILE

Fazanul. Pătârnichea. Prepelița.

aceste păseri fac parte din ordinul *Gallina-*
ceelor, adică sunt rude de mai aproape ale
Găinelor sau Cocoșului, cărui îi zic latinește
Gallus, iar Găinei, Gallina.

Fasanul, Argus, Păunul, Picherea sau Bibi-
lica, Curcanul și Găina sunt din familia *Pha-*
sianidelor. Potârnichea, Prepelița și Găinele de
pădure sau Găinușele alcătuiesc familia *Tetra-*
onidelor. Mai sunt tot în ordinul Galinaceelor două familii
din America de Miazăzi și una din Olanda nouă și insulele
Sonda (în Australia).

Fazani.

Fazanul (*Phasianus*) are pliscul scurt și drept. Rădăcina
pliscului e goală, tot așa fălcile. Are coadă lungă și la vârf

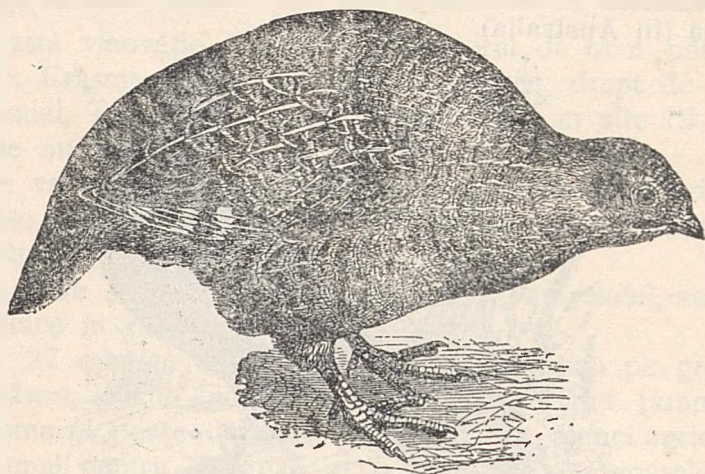
ascuțită și adusă. Bărbatul are pinten la partea dindărăt a picioarelor mai sus de degetul al patrulea. Trăesc în păduri pe copaci și se hrănesc cu melci, gândaci, găze, viermi și altele.

Phasianus Colchicus, adică din Colchida (Asia mică), are capul verde și liliachiu strălucitor; iar celealalte pene sunt galbene-roșietece cu pete închise. Se află în Europa nu numai domesticit, dar pe unelocuri și selbătăcit. Acesta e fazanul obișnuit.

Fazanul auriu (Phasianus pictus) e roș-stacôjiu, cu guler gălbui în jurul grumazului. E de loc din China, unde trăește și selbatec. În Europa se ține prin unele grădini.

În China mai e un soi de Fazan, argintiu.

Fazanul Argus din insulele Sondei are pe penele cele lungi dela aripi ochi colorați ca ai păunilor.

Pătărniche.

Păunul (Pavo cristatus) are capul, grumazul și pieptul vinete strălucitoare. Aripele îi sunt verzi închise de-asupra cu margini aurite strălucitoare. Are pene foarte lungi la coadă, pe cari le resfiră și la vârful lor câte un ochiu colorat cu albastru. Bărbatul are pe cap câteva pene ridicate în sus, iar la picioare piteni.

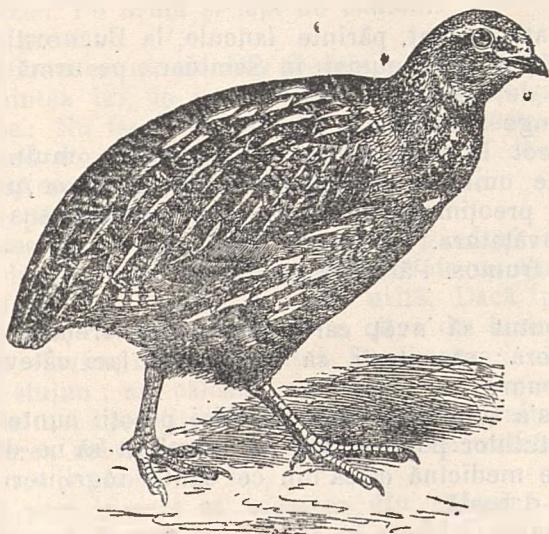
Alexandru cel Mare a adus Păunul din India.

Mai e un păun cu pene albi, încolo e în totul la fel cu celălalt. Curcanul e de loc din America de mijloc și din cea de Miazănoapte. (Meleagris sau M. gallopavus). Aci e Biblica sau Picherea (Numida).

Pătărnichea cenușie (Perdix cinerea). Are picioarele și degetele goale. Penele cele lungi ale aripei cari sunt pe oasele mâinei sunt mai scurte decât cele de pe partea dinainte a brațului. Penele din mijloc, dela coadă sunt roșiatece, cu alb

și negru. La bărbați sunt toate penele sur-roșietece cu o pată mare castanie la piept, pânțele este albiu. La femei lipsește acea pată castanie de pe piept. E pasere călătoare. Trăește părechi.

- *Prepelița* (*Perdix coturnix*) este sură roșietecă, amestecat cu castaniu. Cele două feluri dela aripi sunt de o potrivă de lungi. E mai mică decât potârnichea. Un bărbat trăește cu mai multe femei. Toamna se călătorește spre marea Mediterană.

Prepeliță.

Cocoșul selbatec. (*Tetrao urogallus*) are pliscul scurt și gros. Cel de deasupra are vârful întors în jos. De-asupra ochilor are o pată goală, roșe, negeloasă. Picioarele sunt încălțate cu pene, ba uneori și degetele.

Are aripi scurte. E de 70 cm. Un cocoș trăește cu mai multe găini în păduri. Mănâncă muguri, frunze, bobite, semințe, insecte.

Cocoșul selbatec are coada rotundă și penele pestrițate cu negru și cenușiu închis. Aripele castanii, pătate cu negru. Pieptul negru și verde lucitor. Găina e roșietecă, pătat cu alb și negru. E mai mică decât cocoșul. Ouă 5 ouă până la 16, mari cât cele de găină de casă. Le clocește patru săptămâni.

Găinușa (*Tetrao tetrix*). Are coadă frumoasă despicate în două. Cocoșul e mai mare decât cel domestec. Penele lui sunt negre, vinete și cenușii. Găina e castanie pătată cu galben. Trăește mai ales în păduri de mesteacăn.

Merunca (*Tetrao Bonasia*) trăește în păduri de alun în

Europa mijlocie și de miazăzi. E mai mare decât potârni-
chea. Are în jurul ochilor câte un cerc roș. Bărbatul are
un cucuiu de pene.

Dr. Lux.

Preotul Satului.

— Și cât ați învățat, părinte Iancule, la București, la școli?
— Opt anișori, tată, numai în Seminar; pe urmă vre-o trei
la facultatea de teologie.

— Nu ajunge Seminarul?

— Un preot în ziua de azi trebuie să știe mult. În toate
meșteșugurile omul se desăvârșește aflând tot ce poate afla;
trebuie ca și preoțimea la noi să se ridice mai sus decât era
înainte cu învățătura.

— Foarte frumos. Făcat că eu...

— D-ta...

— N'am putut să 'nvăț carte multă. Pe vremea mea toată
pricopseala eră: să citești, să scrii și să faci câteva socoteli
ușoare... Acum...

— Acum s'a schimbat lucrurile. Noi preoții suntem părinții
sufletești ai tuturilor poporenilor. Ar fi trebuit să ne dea și ceva
cunoștințe de medicină ca să fim cei dântâi îngrijitori la întâm-
plare de vre-o boală.

-- Se poate?

— De ce nu? A face bine nu e păcat! Să legi o rană cum
trebuie, după reguli; să dai o chinină; să povățuești la pază de
boale și altele, eu cred că nu poate face mai bine și mai cu
dragă inimă ca un preot. Dar noi suntem deocamdată doctori
sufletești.

— Pentru noi.

— Putem să întoarcem mintea rătăcită la drumul cel bun.

— Da, părinte.

— Uite, Moș Sandule, or câte s'ar vorbi și or câte s'ar scrie
despre cum trebuie să se poarte omul în lume, nimeni nu va
spune mai bine, mai lămurit ca religia creștină, ca religia noastră.

— Legea noastră.

— Legea noastră. În preceptele adică în învățăturile creștinești
e tot ce trebuie omului ca să și aibă cugetul împăcat, să trăia-
scă bine și să fie fericit. Dar trebuiesc spuse nu numai Dumini-
cile și sărbătorile prin predici la biserică, ci în toată clipa
și în tot locul. Noi de aceea învățăm atâta ca să cunoaștem din
temelie legea și să facem cunoscut prin vorbe ușoare de price-
put, prin graiu românesc curat, în limba țaranilor morala crești-
nească adică cum să se poarte omul mai bine și mai cinstit
spre a fi bine plăcut.

— Nu numai pe pământ.
 — Eu n'am să fac predici de acelea lungi și greoaie cu vorbe străine și neînțelese, numai ca să-mi arăt multa mea învățătură de carte. Nu. Voiu vorbi ca să înțelegeți toți dela Primar și până la porcar!

— Părinte Iancule, bine faci. Ne trebuie un astfel de păstor.

— Intâia mea predică va fi despre cinstea gândului.

— Cum?

— Uite, să învățăm pe oameni să fie cu gândul cinștiți măcar față de D-zeu. Pe urmă și față de oameni.

— Cam greu.

— De! Greu e; nu zic. Dar aceasta e misia noastră. Omul să aibă în mintea lui, în sufletul lui apururea și pretutindenea două vorbe: Nu face rău! și: Fă binele! Aceste vorbe să le zică în gând d'o sută, d'o mie de ori pe zi și când vine clipa de ispită, să se ție de vorbă.

— Cum, părinte?

— În creerul omului dacă semănăm gânduri frumoase ele rămân acolo, încolțesc ca grâul; și la nevoie ne ajută. De pildă, la un chef, îți zice cineva o vorbă urită. Dacă în minte sunt învățături rele, de ele ne slujim în clipa de furie, de beție și de nebulie: lovim, dăm cu cuțitul. Dacă avem învățături bune, de ele ne slujim: ne călcăm pe inimă, ne stăpânim chiar în furtuna cea mai clocotitoare a sufletului, ne biruim. Atunci am făcut plăcerea celui de sus și merităm binecuvântare și iubire.

— Frumos vorbești!

— Apoi vom încerca să scoatem din rădăcină ideea ce au oamenii despre D-zeu, care e tot ce poate fi mai drept și mai bun.

— Cum, părinte?

— Uite, oamenii cred pe D-zeu după cum sunt ei, adică dacă un om va da de pomană ceva, dacă va face un pod, o biserică, îi e iertat să păcătuească. La Dumnezeu nu merge cu târguri d'astea. Asemenea daruri nu sunt primite și dacă cel ce le face nu e pedepsit, e din pricină că Dumnezeu îl vede că e întunecat, e în necunoștință de adevăr, și i se iartă, că nu știe ce face; dar odată ce știe, nu i se mai iartă și gândul nu trebuie să înșele nici pe păcătos nici pe Dumnezeu care citește gândurile și vede ce e în sufletele noastre. Acuma mă duc la un bătrân bolnav care esingur pe lume și i ajut să iasă în cârji, pe afară. Măine vom mai vorbi despre altele.

— Ar trebui, părinte, să vă auză toți, și să vă priceapă.

D. Teleor.

Cu cât ești așezat mai în vederea oamenilor, cu atât ești dator să arăți o viață mai curată.

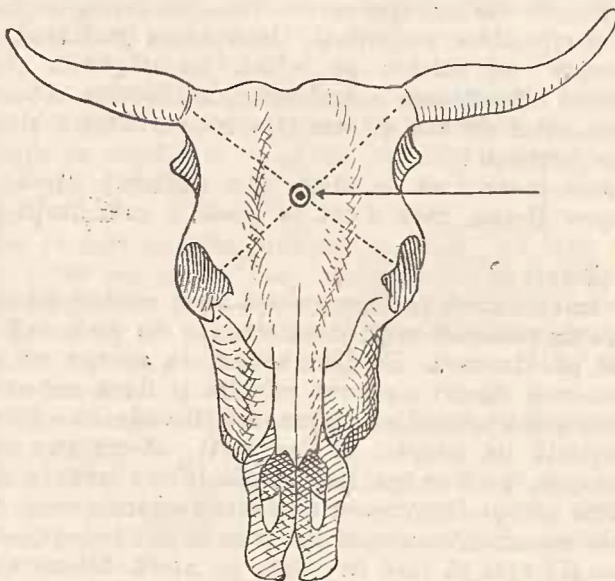
(Massillon).

Uciderea vitelor de hrană.

mare parte din omenire se hrănește cu carnea diferitelor animale. Este deci trebuincios ca omul să ucidă animalele. Pe cele cari trăesc sălbatice în păduri, pe câmpuri, etc., de obicei le împuşcă. Pe pești îi scoate din apă și-i omoară lipsindu-i de mediul necesar viețuirii lor. Dintre cele domestice, pe paseri le ucidă tăindu-le capul. Pentru toate acestea lucrul este mai simplu; mai greu este uciderea animalelor domestice mari: boi, borci, miei, ș. a.

Uciderea animalelor este veche cât lumea. În timpurile antice animalele erau jertfite zeilor. Mai târziu omul înlocuî zeii și din ce în ce mai mult prinse gustul de carnea animalelor. Uciderea animalelor, fie pentru jertfă, fie pentru hrană, se făcea în diferite feluri. Or li se tăia beregata, or se înjunghiau în gât sau în piept, fără însă ca vitele să fie mai întâiu amețite.

Punctul unde trebuie dată lovitura ca să amețești boul.

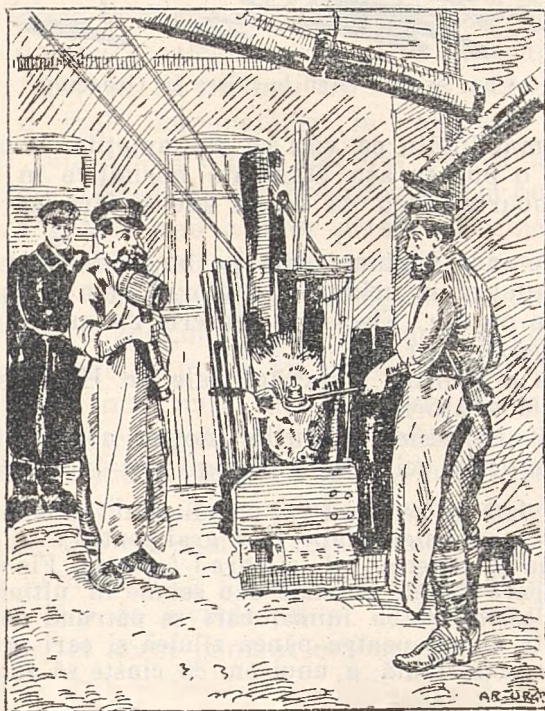
Noi urmăm a tăia vite și socotim aceasta ca o nevoie cerută de însuși întreținerea vieții noastre. Se naște însă întrebarea dacă, ucizând vitele pe cari le vom întrebuința la hrana noastră, nu le pricinuim cumva dureri zadarnice pe cari le-om putea înlătura.

Societatea pentru protecțiunea animalelor a socotit că lucrează în interesul propagandei ce a întreprins, aducând la

cunoștința publicului, pe de o parte neajunsurile și suferințele animalelor pricinuite de vechile mijloace de tăiere, pe de alta arătând mijloacele pe cari știința și igiena le recomandă.

În acest scop s'a tradus de dr. Periețeanu-Buzău lucrarea d-rului H. Heiss: «*Uciderea vitelor de hrană prin aparate cu efect instantaneu și fulgerător*» și s'a tipărit de către societate.

Strămoșii noștri, când chinuiau animalele, poate n'aveau de gând a le pricinui suferințe și nu-și dedeau seama că le chinuiau, ci o făceau fără să vrea, ceea ce apucaseră dela părinții sau stăpânii lor. Nimeni nu-i învăța și nu le spuneau: «nu trebuie să faceți așa, căci cu mijlocul acesta chinuiți vitele de geaba.» Pe atunci animalele de măcelărie erau hârțuite de câini, fără odihnă, pe drumuri lungi, iar când puterile li se sleiau, loviturile de ciomag plouă peste ele.

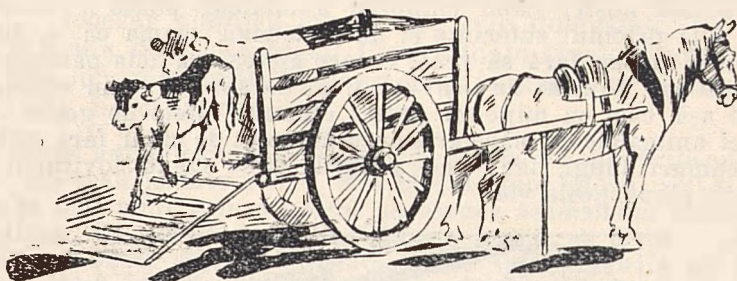

Uciderea unui porc printr'un aparat cu cui.

La tăere nu era lucru rar ca măcelarii să nu înnemerească; bietele vite ne-având ochii legați vedeau cum vine lovitura și frește căutau să se păzească de ea. Vițeei duși la abatoriu (zahana) în căruțe proaste, obicinuite, erau aruncați fără milă, grămadă unul peste altul, ochii le erau injectați de sânge, capetele le atârnavu peste marginea căruței. Era o priveliște dureroasă,

dar obicinuită de a vedea animalele legate cobză, trântite jos în căruță și apoi spânzurate de vii de picioarele dinapoi pe cărlige de-a lungul zidului abatorului.

De aceea, oamenii cari se interesează de cerințele științei și igienei și pe cari îi mișcă suferințele bietelor animale pe cari noi le sacrificăm zilnic, au studiat lucrurile și au ajuns să facă oarecari recomandățiuni. Acestea sunt adoptate în cele mai multe din statele civilizate.

Cum se duc vițeii la tăiere în Germania.

Trebuie mai întâiu ca vita să fie amețită. Amețirea are de scop să o pue în așa stare de nesimțire în cât să i se poată da moartea fără ca ea să știe și fără să aibă vre-o durere.

Cartea de care vorbim arată pe larg diferitele aparate ce se întrebuințează la uciderea vitelor. Unele sunt aparate cu *cuiu*; altele cu *foc*. Fiecare e descris cu amănunte, notându-se și prețurile cu cari se vând.

În partea din urmă, a lucrării sale, dr. Heiss se ocupă și de rânduiala abatoriilor.

Atrăgând atențiunea cititorilor noștri asupra acestei lucrări, reproducem aci câteva pasagii din încheere:

Nu numai față de semenul său trebuie omul să fie milos și bun, dar și față de animalele slabe, fără grai pentru a se plânge care sunt în mâna și puterea lui, și care-i folosesc. Fie-vă milă de durerea de care bietele animale dau semne în ultimul lor ceas. Fiți oameni serioși și cu inimă, cari se pătrund de sarcina ce au, de-a luptă cinstit pentru pâinea zilnică și cari pricep și privesc ca o datorie sfântă a unui om cu cinste să scutească animalelor suferințe zadărnice.

Brutalitatea în contra animalului desființează temelul tuturor sentimentelor omenești. Fără această compătimire, iubirea de sine, care este adormită în inima omului, pasiunile periculoase nu mai au frână, pornirile rele și grosolane, care pot duce înaintea justiției, es deasupra, cu un cuvânt înmulțesc numărul crimelor. Egoizmul dă naștere la asupra și îndârjire, care îl fac să rădă de o truzimă pe care el ar fi făptuit-o, și tocmai aceste inimi nesimțitoare sunt acelea care nu se opresc de a fi brutali și în contra oamenilor, ca și în contra animalelor.

R.

Pământurile școlilor rurale.

Toți aceia cari se ocupă de progresul economic al satelor noastre, au trebuit să simtă o mare bucurie, când corpurile legiuitoare printr'o anumită lege, a dat școalelor noastre rurale câte 3 hectare de pământ, pe care învățătorii îl vor cultivă în mod sistematic în folosul lor și chiar în ajutorul elevilor sătești din clasa IV și V. Acești elevi fiind mai bine inițiați la cultura plantelor sub ochiul învățătorului, vor putea și ei la rândul lor, să-și cultive mai bine pământul lor când vor termina școala rurală. Noi în această revistă am atras în multe rânduri atențiunea celor în drept în privința dotărei școalelor rurale cu o anumită întindere de pământ, arătând că nu mai cu modul acesta s'ar putea aduce o reală îmbunătățire la progresul agricol al satelor. Ori câtă silință s'ar fi dat din partea învățătorilor prin conferinți și șezători, cu privire la o mai bună metodă de cultură a grâului sau a altor plante agricole, toate silințele acestor luminători ai satelor, ar fi rămas încă mult timp fără folos. Din momentul ce fiecare învățător în ogorul lui va face o agricultură mai sistematică, după un anumit plan economic, negreșit că săténii văzând că învățătorul lor produce mai mult fiindcă lucrează mai bine, vor urmă și ei bunul exemplu al învățătorului; cu atât mai mult cu cât săteanul știe și vede că la produsul agricol al învățătorului a contribuit și copilul lui, prin munca și învățătura lui. Se știe că unele școale rurale, chiar mai nainte de votarea actualei legi, erau înzestrate cu o întindere de pământ, dar fără ca învățătorul să aibă drept de al cultivă pe seama lor, ci acest pământ eră arendat.

Astăzi însă, prin actuala lege, totul se va îndreptă spre bine, din punctul de vedere a unei culturi mai sistematice, în folosul producțiunii agricole a satelor.

Daca pământul cu care școalele rurale vor fi dotate, va fi în apropierea școalei sau a comunei, învățătorii vor trebui, ca o parte din acest pământ, să-l destineze pentru cultura pomilor roditori și a legumelor; iar o jumătate pogon

va trebui să-l semene cu lucernă; iar restul să-l cultive după un anumit plan economic, determinat printr'un assolament.

După părerea mea, cel mai bun assolament pentru cea mai mare parte a țării, pe care învățătorii vor trebui să-l adopte este assolamentul de Norfolk. După acest assolament pământul se va împărți în 4 tarlale cu suprafețe egale, după cum se poate vedea în tabloul de față:

	Tarlaua I	Tarlaua II	Tarlaua III	Tarlaua VI
Anul I: 1908	porumb	orz	măzărice	grâu
Anul II: 1909	orz	măzărice	grâu	porumb
Anul III: 1910	măzărice	grâu	porumb	orz
Anul IV: 1911	grâu	porumb	orz	măzărice

Prin acest tablou se vede cum se schimbă semănăturile în fiecare an regulat, dar nu numai atât, tarlaua în care se pune porumb, cartofi sau alte plante prăsitoare va trebui să se îngrășe cu bălegar, așa în cât rodirea pământului rămâne neștirbită; iar în locul măzăricei, care dă un bun nutreț pentru toate vitele, se va putea cultiva trifoiul; astfel învățătorul, și mai pe urmă săteanul, va putea avea totdeauna un bun nutreț pentru vitele lui.

Revizori agronomi pentru școale.

Un alt caz îmbucurător tot pentru progresul agriculturii noastre, și care-i face mare onoare și laudă, d-l Sp. Haret, actualul ministru al Instrucțiunii publice și cultelor, este numirea elevilor școlii de agricultură ca revizori agronomi. Acești elevi fiind oameni competenți în materie agricolă, vor ști să controleze mai bine întru cât învățătorii au îndeplinit toate instrucțiunile date de autoritățile școlare superioare, cu privire la o cultură mai sistematică a pământului cu diferite plante agricole, ca și la cultura zarzavaturilor și a pomilor roditori. Cu cât numărul revizorilor agronomi se va înmulți, cu atât ne vom putea aștepta mai de grabă la rezultate mai bune.

Chiar în timpuri anormale, printr'un bun sistem de cultură, sătenii noștri vor ști să câștige din munca lor produsul trebuincios la întreținerea vieții lor; fără să mai alege la ajutorul statului, după cum se întâmplă astăzi, când din lipsa de ploae dintr'o lună sau două, se simte numai decât lipsa de porumb și lipsa de nutreț pentru vite.

Starea semănăturilor.

În decursul lunei Martie timpul a fost mai mult secetos și friguros, decât cald și umed; cu toate acestea semănăturile de primăvară s'au putut face în bune condițiuni; iar starea semănăturilor de toamnă ca și acelea de primăvară făcute mai de timpuriu până la această dată, nu lasă nimic de dorit. Ploaia este de trebuință, de oarece vânturile, care a bătut aproape toată luna Martie, ca și în această lună Aprilie, până la această dată, au uscat mult pământul; mai cu seamă pământurile arate în primăvară, fiind mai afânate, li-au străbătut vântul cu mai mare ușurință, așa în cât puțină umezeală ce conține pământul printre brazde, s'a pierdut repede în dauna semănăturilor neîncolțite sau chiar încolțite. De mult timp, primăvara n'a fost așa de multe vânturi ca în primăvara acestui an. Aproape în toată țara se simte lipsa de ploaie, care se așteptă de agricultorii noștri cu multă nerăbdare, în folosul producțiunii noastre agricole. Deși în această lună a plovat în mai multe părți ale țării, dar n'a fost îndeajuns mai cu seamă pentru semănăturile de primăvară.

Actualmente se continuă aproape în toată țara cu semănatul porumbului, deși unii agricultori au isprăvit și cu această semănătură.

Târgurile noastre.

În târgurile noastre cele mai multe vânzări se fac cu porumb și foarte puțin cu alte produse agricole. Iată în rezumat prețurile cu cari s'a vândut cerealele în portul Brăila dela 1 Aprilie și până la această dată.

Grâul, suta de kgr. s'a vândut cu . . .	16—20 l. — ct.
Porumbul idem idem . . .	10—13 » 80 »
Cincantin idem idem . . .	12—14 » — »
Orzul idem idem . . .	12—14 » — »
Ovăzul idem idem . . .	10—12 » 75 »
Meiul idem idem . . .	00—9 » 50 »
Fasolea idem idem . . .	15—16 » — »
Secara idem idem . . .	16—18 » — »

Târgurile străine.

Afacerile cu cereale ca și prețurile sunt în scădere, aceasta se datorește exportului de grâu din Argentina, precum și

starea cea bună a semănturilor de toamnă din străinătate. Astfel la târgul din Paris grânele indigene s'a vândut cu 22—23 lei, cele străine cu 21—22 lei; secara cu 16—17 lei; orzurile cu 17—19 lei și 50 cent.; ovăzurile indigene cu 17—18 lei și 50 cent. și cele străine cu 14—15 lei; porumbul cu 18 lei și 50 cent., iar făina de grâu cu 31—33 lei. In alte târguri franceze grânele se vând cu 22 lei și 40 cent, secara, orzul și ovăzul cu 17 lei 50 cent.

La târgul din Germania, Manheim, grâul se vinde cu 28 lei și 50 ct., secara cu 25 lei și 80 ct, orzul cu 23 lei și 70 ct. și ovăzul cu 22—23 lei.

La Berlin, grâul se vinde cu 27 lei și 40 ct., secara cu 26 lei și 50 ct., orzul cu 24 lei și ovăzul cu 21 lei.

La Londra, grâul se vinde cu 19 lei, secara cu 17 lei și orzul și ovăzul cu 15—16 lei.

In Belgia, grânele se vând cu 19—20 lei, secara cu 17—18 lei și ovăzul cu 16 lei.

La Viena și Budapesta, grâul se vinde cu 24—26 lei și 50 ct., secara cu 22—23 lei, orzul cu 20 lei și 5 ct. și ovăzul cu 16—17 lei.

La Geneva, grâul se vinde cu 23 lei, secara cu 22 lei și 70 ct., orzul și ovăzul cu 20—21 lei.

La târgul din New-York (America), grâul s'a vândut cu 19 lei și 40 ct., secara cu 14 lei și 50 ct, orzul cu 17 lei și ovăzul cu 18 lei și 25 ct.

La Chicago, grâul se vinde cu 23 lei.

La târgul din Algeria și Tunis (Africa), grâul se vinde cu 22—23 lei și 50 ct., orzul cu 16—17 lei și ovăzul cu 15 lei și 50 ct.

In toate târgurile străine prețurile sunt socotite pe suta de kilogram.

V. S. Moga.

Cărți și reviste.

- *Preot I. V. Raiculescu*, Către enoriașii săi. Severin, Tip. Cuțui. 1908
- *I. Nedoviceanu*, Scumpirea traiului, conferință ținută la Constanța Constanța 1908.

Cronica Săptămânii.

(Dela 15 — 24 Aprilie 1908).

Din Tară.

— Orașul Iași a fost vizitat la 17 Aprilie de 750 Români din Bucovina. Mare parte din ei erau țărani. Li s'a făcut o primire frățească. Mii de oameni i-au întâmpinat cu bucurie, ca pe niște frați veniți de departe.

D-l Nic. Ganea, primarul orașului, le-a urat bună venire printr'o cuvântare aleasă. A răspuns d-l Morariu, arătând că Bucovinenii sunt însetați de lumina culturii române și au venit să ia pildă de munca cea folositoare neamului. Oaspeții bucovineni au fost găzduiți pe la internatele școlaelor. În timpul șederii lor la Iași, orașul a fost în plină sărbătoare.

— Conferințele generale ale institutorilor din București au fost onorate cu prezența de către d-l Ministru al Instrucțiunii și de către d-l Secretar General al ministerului instrucțiunii.

În timpul acestor conferințe s'a ținut în sala Senatului o cuvântare plină de miez de către d-l D. A. Teodoru, Secretarul General al ministerului, cu privire la chipul cum trebuie înțeleasă și făcută activitatea în afară de școală a institutorilor. Tot atunci a vorbit și d-l Dr. Boteșcu, ajutorul de primar al Capitalei, despre «higiena școlară».

— A doua zi de Paște s'a dezvelit în com. Jilava (Ilfov) monumentul ridicat în memoria ostașilor din acea localitate căzuți la 1877. La serbare au luat parte: D-l Colonel Solacolu, d-l Deputat Alimănișteanu și alții. Monumentul e ridicat din inițiativa a doi subofițeri din reg 21 Ilfov. În timpul serbării a cântat corul școlar din com. Copăceni, sub conducerea dirigintei Gh. Rădulescu.

— Capitala țării a fost vizitată de 240 membri ai Soc. de cântare Liedertafel din Berlin. Li s'a făcut o frumoasă primire de soc. corale din Capitală și au avut cinstea să fie primiți la Palatul Regal de către M. S. Regele și Regina, înaintea cărora au cântat.

— În București s'a ținut după sărbătorile Paștelor conferințele directorilor școlaelor secundare și normale din țară.

— D-rul I. Radovici, fost prefect al județului Vaslui și deputat al colegiului II de Ilfov, suferind de oțică s'a sinucis aruncându-se în mare, în timpul unei călătorii cu vaporul. Țara pierde pe unul din bunii și aleși săi fii.

— AA. Lor Regale Principele Ferdinand și Principesa Maria au plecat la Petersburg (Rusia), ca sa fie de față la căsătoria Prințului moștenitor al Suediei cu marea ducesă Maria Pawlovna.

— De sărbătorile Paștelor s'au adunat în bisericile din București și Iași sume însemnate pentru ajutorarea bolnavilor din Sanatoriul de tu berculoși, mulțumită unei scrisori a A. S. Principei Maria către I. P. S. Mitropolii.

— Conferințele institutorilor din București și învățătorilor din jud. Ilfov s'au încheiat cu un banchet la Coloseul Oppler și onorat cu prezența de d-nii Sp. C. Haret, Ministrul instrucțiunii, Teodoru, secretar general, Niculescu Dorobanțu, prefectul județului Ilfov, și de înalți funcționari ai ministerului instrucțiunii. S'au ridicat toaste în sănătatea M. S. Regelui, a d-lui Ministru, a d-lui prefect al jud. Ilfov, a d-lui secretar general, a d-lor: Sp. Popescu, dir. învăț. primar, M. Popescu, adm. Casei Școlaelor, Gârboviceanu adm. Casei Bisericilor, etc.

Dela Români din alte țări.

— Cu prilejul sărbătorilor Paștelui I. P. S. Mitropolitul Meșianu dela Sibiu a trimis Românilor din eparhia sa o scrisoare, prin cari le cere să ajute școlaele românești mai mult decât până acum.

Din străinătate.

— Vulcanul Etna din Sicilia (Italia) a început să arunce pe gurile sale fum, cenușe și pietre.

— Un vapor-scoală japonez s'a înecat în urma exploziei magaziei cu munițiuni. Au pierit 150 oameni între cari și fiul ministrului de externe și al generalului Oyama.

— La Berlin, la societatea centrală pentru combaterea alcoolismului, s'a desbătut mult chestia crimelor și a beției. S'a ajuns la încheerea că atunci când poporul se va încredința că băuturile alcoolice sunt vătămătoare și de le va părăsi, se vor desființa o parte din pușcării și din spitale.

— În Anglia au căzut ploii mari, mai ales în partea de sus a fluviului Tamisa. Locuitorii au fost siliți să-și părăsească casele și să se adăpostească în luntri.

— În America de Miazăzi au bătuit furtuni cümplite, cu deosebire în Statele udate de fluviul Misisipi. Sute de oameni au fost uciși de dărămurile caselor.

— În Rusia au fost înnecuri mari de ape la Smolensk, Kiev și Moscova. Zeci de mii de oameni au rămas fără de locuințe.

— Numeroase bande de tâlhari curzi s'au format pe teritoriul persian nimicind satele și amenințând orașele.

— Au trecut granița Indiei engleze (Asia) vre-o 15.000 de oameni, veniți din țara Afganistanului. Se crede că va fi războiul între cele două state.

Din „Monitorul Oficial“.

— No. 1 dela 1 Aprilie 1908 cuprinde: Legea organizării serviciului sanitar. — Lege pentru introducerea unor modificări în legea băucilor populare. — Lege pentru organizarea armatei. — Lege pentru modificarea unor articole din legea reangajării gradelor inferioare. — Condițiile examenului elevilor pregătiți în particular.

— No. 2 dela 2 Aprilie: Lege pentru modificarea câtorva articole din legea învățăm. primar din 10901.

— No. 5 dela 5 Aprilie: Tabele de prețurile muncilor agricole. (Iași).

— No. 6 dela 6 Aprilie: Mesagiul regal pentru închiderea sesiunii corpurilor legiuitoare. — Numiri la ministerul Instrucțiunii. — Tabele de prețurile muncilor agricole (Tutova, Putna).

— No. 9 dela 10 Aprilie: Programa seminariilor. — Tabele de prețuri pentru munci agricole (Bacău, Covurlui, Ialomița).

— No. 10 dela 11 Aprilie: Tabele de prețuri pentru munci agricole (Romanși, Argeș).

— No. 11 dela 12 Aprilie: Lege pentru împărțirea consumului total de petrolu lampant între destilările din țară. — Lege pentru mărghinirea dreptului de a ține în arendă moși. — Tabele de prețuri pentru munci agricole (Suceava).

— No. 13 dela 17 Aprilie: Tablou pentru determinarea numărului ocoalelor și reședințele judecătorilor.

INFORMAȚIUNI

— D-1 N. O. Popovici Lupa a fost numit inspector al învăț. agricol.

— Defunctul Ștefan Urlățeanu a lăsat prin testament Academiei Române suma de 50 mii de lei. Cu această sumă se va înființa fondul «Ștefan Urlățeanu» din care se va trimete în toți anii un student român în străinătate spre a se perfecționa în studiile științifice și tehnice.

Defunctul a mai lăsat 20.000 lei bisericii Sf. Ștefan din Călărași și 2000 lei primăriei. Capitalei, spre a fi distribuiți la săraci de Paște și de Crăciun.

Pe lângă aceasta obligă pe soția sa de a înzestră cinci fete sărace dându-le câte 4000 lei.

— Corpurile de trupă au primit ordine dela Marele Stat-Major să concentreze cu începere dela 21 Aprilie pe tinerii cari fac armata cu schimbul din contingentele 1906 și 1907 ale infanteriei.

Acești tineri vor fi ținuți sub arme până la 1 Octomvrie a. c., când va intra în vigoare noua lege care stabilește serviciul militar de doi ani.

Soldații cu schimbul din contingentele mai vechi vor rămâne la vetrele lor.

Zilele acestea marele stat-major va da și ordinele privitoare la soldații cu schimbul din cavalerie. Aceia vor mai face o concentrare, apoi vor fi concediați.

— Comisiunile disciplinare de pe lângă ministerul instrucțiunii publice s'au constituit în modul următor :

La București d-nii : I. Stambulescu, Em. Antonescu, membri la Curtea de apel din Capitală ; I. Bogdan, profesor universitar, membri ; V. Pretorian, membru la curtea de apel și I. Mihălcescu, profesor universitar, supleanți.

La Iași d-nii I. Profiriu și Th. Crivăț, membri la Curtea de apel și C. Climescu, profesor universitar, membri ; C. Buzdugan, membru la Curtea de apel din Iași și I. Simionescu, profesor universitar, supleanți.

— Academia Română a fost autorizată să primească legatul lăsat de defuncta Elena dr. Turnescu, consistând din a patra parte a averii sale.

— În urma unei deciziuni a d-lui minintru Spiru Haret, cinci ani de-a rândul—1903—1907—s'au ținut cursuri de lucru manual, în localurile școalelor normale, unde un număr de 812 învățători și institutori bărbați s'au perfecționat în diferite specialități, ca : fringherie, lucrări în lemn, împletituri în papură, paie, nuele, traforaj. Cheltuelile au fost suportate de Casa școalelor.

Pentru vacanța anului corent, d-l Haret a hotărât ca un asemenea curs să se ție cu învățătoare, câte 5 de fiecare județ, în localul Azilului «Elena Doamna».

Acestora li se va preda : țesătura, lucru de mână, croeli de cămăși și alte albituri, haine pentru copii, cusutul cu mașina, filatul borangicului, cusături naționale, bucătăria țărănească.

— Revista Economică «*Zeitschrift für Staats—und Volkswirtschaft*» din Viena se ocupă în numărul din urmă de Literatura Populară Română. Prilej la aceasta i-a dat ultimele două cărțile tipărite de societatea culturală «*Steaua*» de sub prezidenția d-lui I. Kalinderu.

După ce arată, că afară de publicațiunile «*Stelei*» mai apar în București revista «*Albina*» și Biblioteca populară a Domeniului Coroanei, cu acelaș scop și tot sub conducerea fostului Președinte al Academiei Române, Recenzentul spune că numitele două cărțile : *Românii de peste Carpați „și Românii și Dacii“* deși scrise de autori diferiți, sunt însă în strânsă legătură una cu alta. În cea dintâi, d-l Rusu Sirianu arată, cu date luate din izvoare maghiare, numărul Românilor, Ungurilor și celelalte popoare, starea socială, economică, culturală și politică a fiecăruia din ele și altele. În cea de-a doua cărticică, d-l d-r Lupaș, după ce relevă însemnătatea istorică a anului Jubilar 1906, istorisește luptele dintre Romani și Daci și arată obârșia neamului românesc, alcătuirea și așezarea acestuia în Dacia Traiană.

Amândouă scrierile sunt de natură să răspândească în popor cunoștința trecutului și să-i ridice cunoștința națională.

Cărți noi.

Călăuza stuparului, de d-nii N. Nicolaescu și G. Stoinescu, a apărut într'un volum de 340 pag. cu 123 figuri, în editura librăriei Socec & Comp. Calea Victoriei, București. Prețul 3 lei. Pentru abonații revistei «Albina» 2 lei.

Autorii au completat articolele despre albinărit ce au publicat în anii din urmă ai revistei noastre, cu toate chestiunile privitoare la creșterea albinelor. Astfel cum se înfățișează, «Călăuza stuparului» e cea mai completă carte de albinărit din câte au apărut până azi în limba noastră.

Toate lucrările pe cari le reclamă creșterea albinelor sunt arătate în amănunțime și într'o limbă pe înțelesul tuturor. Autorii stăruesc mai ales asupra părții practice a stupăritului. Astfel, *cărmuirea stupilor* e arătată pe larg și deosebit pentru fiecare din cele trei feluri de ulei: orizontale, verticale și primitive. Desvoltare mare de asemenea s'a dat chestiunilor; *construcția uleilor, clădirea fașurilor, roitul, plantele care dau miere, produsele albinelor* (mierea și ceara) *lucrările de făcut la stupi în fiecare lună.*

Tiparul e foarte îngrijit și pe hârtie velină. Figurile sunt bine reușite

A apărut No. 318 din «Biblioteca pentru toți» Tanhäuser sau *Lupta cântăreților dela Wartburg*, dramă muzicală în 3 acte de *Richard Wagner*, traducere în metru original de *St. O. Iosif*.

Prețul 30 bani, și se află de vânzare la toate librăriile din țară. Catalogul complet al «Bibliotecei pentru toți» ce cuprinde peste 230 volume apărute, a se ceré Libr. Alcalay la București.

— *Sădirea și cultivarea viei* de Nicolae Pop, profesor, un volum de aproape 200 pagine, coprinzând bogate ilustrațiuni, foarte trebuincioasă tuturor podgorenilor. Prețul 2 Koroane. De vânzare la tipografia Seminarului Arhidiecezan din Blaj (Ungaria).

THE BANK OF ROUMANIA, LIMITED

Capital Lire sterline 300.000 deplin vărsat. Sediul Londra. Sucursala București.

Comitetul central: la Londra
 Lachlan Macintosh Rate, „
 G. I. Goschen „
 Vicontele Duncannon „
 E. W. H. Barry „
 Robert Hamilton Lang „
 Demetre de Frank „ Viena
 P. Naville „ Paris
 Ad. Vernes „

Directori: } C. A. Stolz
 } E. E. Goodwin.

Censori: Ioan Kaliudern, Demetra
 Ioan Ghika și Arthur Green.

Sediul social:
 Londra 7 Great Winchester street.
 Sucursala: București, Piața sf. Gheorghe.

„NAȚIONALĂ“

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE, BUCUREȘTI
 Capital în acțiuni întreg vărsat în aur Lei 2.000.000

Fonduri de rezervă
 compuse din prime
 și daune 3.956.638 76
 Idem format din capital și alte rezerve 1.075.842 80

Total în aur Lei 7.052.531 36
 Daune plătite Lei 33.000.000

Vice-președinte A. Băicoianu.
 Dir. general E. Grünwald.

„NAȚIONALĂ“ asigură contra incendiului, a «grindinei», contra riscului pierderii valorilor. Asigurările pentru viață sunt primite în toate combinațiunile obișnuite ca: «cas de moarte, supraviețuire, zestre și rentă». Sediul social în palatul Societății din str. Doamnei No 12, București. Reprezentantă generală în București, str. Smârdan No. 4. Agenții în toate orașele din țară.